

شربتیی، سید مجتبی (۲۰ مهر ۱۳۴۴ - ۲ اردیبهشت ۱۳۶۶) روحانی با سابقه ۴۰ ماه خدمت رزمی

سید مجتبی شربتیی از توابع روستای خیرآباد در بخش مرکزی شهرستان مشهد استان خراسان رضوی در خانواده ای دوست دار اهل بیت (علیهم السلام) و از نظر اقتصادی متوسط به دنیا آمد. پدرش سید حسین (درگذشت: ۱۳۵۵) معلم قرآن و مادرش معصومه سروری (۱۳۰۵ - ۱۳۷۸) خانه دار بود. سید مجتبی دو خواهر و چهار برادر داشت. وی فرزند آخر خانواده بود(اداره ثبت احوال مشهد، سپاه ...، برگ خلاصه...).

سید مجتبی قبل از ورود به دوره دبستان تلاوت قرآن و آشنایی با احکام دین را از پدرش فرا گرفت. تحصیلات ابتدایی را در مشهد مهر ۱۳۵۱ آغاز و در خرداد ۱۳۵۶ به پایان رساند. (آزاد، بانک اطلاعات ستاد یادواره شهدای روحانی خراسان رضوی) پس بر اساس وصیت پدرش به کسب علوم دینی پرداخت. دروس مقدماتی را در مدرسه علمیه آیت الله حاج میرزا حسین فقیه سبزواری (ره) گذراند. سپس وارد مدرسه علمیه المهدی (عج) واقع در بلوار طبرسی اول مشهد گردید و تا اتمام سطح سه درس خواند(شربتیی، سید محمد؛ مستأجر حقیقی، پایگاه فقیه سبزواری؛ مرکز مدیریت حوزه علمیه خراسان؛ موسوی صص ۱۰۸-۱۰۷، سپاه پاسداران ...، مروری بر زندگی نامه ...).

با شکل گیری انقلاب اسلامی و آغاز قیام مردم بر علیه حکومت پهلوی، سید مجتبی که نوجوانی ۱۳ ساله بود به همراه مادر و برادرانش به راه پیمایی و تظاهرات می رفت. گاهی به تنهایی در منزل آیت الله سید عبدالله شیرازی - پناهگاه و محل اجتماع انقلابیون شهر مشهد- حضور می یافت و از رویدادها و اخبار انقلاب اسلامی در مشهد و سایر شهرها آگاه می شد. و در جریان فعالیت های مذهبی و انقلابی قرار می گرفت. روزی برای فرار از دست مأموران امنیتی به منزل آیت الله شیرازی پناه برد و خانواده بی اطلاع از این موضوع، ساعت ها دلواپس و نگران در شهر به دنبالش بودند تا این که سالم به خانه بازگشت. با حضور در مجالس سخنرانی روحانیون انقلابی، از هر فرصتی برای بالابردن سطح آگاهی سیاسی و انقلابی خود بهره می برد. همراه با نوجوانان محل به مسجد فقیه سبزواری می رفت و اطلاعیه ها و سخنان آیت الله خمینی (ره) را توزیع می کردند. سید مجتبی همیشه بهترین گزینه برای رساندن اطلاعیه های منتشر شده انقلاب بود(سروری؛ شربتیی، سید محمد و سید غلام رضا؛ مستأجر حقیقی، پایگاه فقیه سبزواری).

پس از پیروزی انقلاب اسلامی و تشکیل بسیج در پایگاه بسیج مسجد فقیه سبزواری واقع در خیابان طلاب مشهد (شهید مفتاح کنونی) عضو شد و در فعالیت های فرهنگی، سیاسی و رزمی و نظامی مشارکت داشت. او پس از فراگیری آموزش های رزمی در سال ۱۳۶۰ از طریق بسیج داوطلبانه به اهواز اعزام شد(اداره بنیاد شهید ... مشهد (واحد فرهنگی)، زندگی نامه شهید؛ موسوی صص ۱۰۸). و با سمت آر پی جی زن در عملیات طریق القدس (۸ - ۱۳ آذر ۱۳۶۰) که در منطقه بستان و با انگیزه ی آزاد سازی بستان و رسیدن به مرز چزابه به اجرا درآمد (اطلس جنگ ایران و عراق، صص ۴۷) و عملیات فتح المبین (۲ - ۱۰ فروردین ۱۳۶۱) که در منطقه شوش و دزفول و با هدف آزادسازی منطقه غرب رودخانه کرخه و جاده دزفول - دهلران و تأمین اندیمشک، شوش، دزفول و جاده اندیمشک- اهواز صورت گرفت، مشارکت کرد (همان، صص ۴۸) با تشکیل تیپ ۲۱ امام رضا (ع) به این یگان ملحق شد و در عملیات بیت المقدس (۱۰ اردیبهشت - ۳ خرداد ۱۳۶۱) که در منطقه غرب رود کارون و با هدف آزادسازی شهرهای خرمشهر و هویزه و جاده اهواز - خرمشهر، خارج کردن شهرهای اهواز،

حمیدیه و سوسنگرد و نیز جاده اهواز - آبادان از بُرد توپخانه دشمن و تأمین مرز بین المللی انجام شد، شرکت نمود(همان، ص ۴۹) و سپس به مشهد بازگشت و شبانه روز دروس عقب مانده حوزه را مطالعه و جبران کرد(سروری، موسوی ص ۱۰۹).

سید مجتبی به همراه برادرش سید محمد، در تابستان ۱۳۶۱ مجدداً از طریق بسیج به جبهه اعزام گردید و با سمت آر پی جی زن در عملیات رمضان (۲۲ تیر - ۷ مرداد ۱۳۶۱) که در منطقه شرق بصره و با هدف تهدید بصره از شرق و حضور در حاشیه اروند رود به اجرا گذاشته شد (اطلس جنگ...، ص ۶۸)، مشارکت داشت. وی با شهامت و بی باکی در این عملیات، موفق به منهدم کردن یک دستگاه تانک دشمن با شلیک آر پی جی در منطقه کوشک گردید. (شربتئی، سید محمد؛ صرافان؛ موسوی ص ۱۰۹) او پس از پایان عملیات رمضان به مشهد بازگشت و به ادامه تحصیل پرداخت و مجدداً در اواخر پاییز ۱۳۶۱ عازم جبهه جنوب شد و در عملیات والفجر مقدماتی (۱۷ - ۲۰ بهمن ۱۳۶۱) که در منطقه شمال جزابه و با هدف پیشروی به سوی العماره و تهدید آن در شرق اجرا گردید (همان، ص ۷۰) و در عملیات والفجر یک (۲۱ - ۲۸ فروردین ۱۳۶۲) که در منطقه فکه و با هدف پیشروی به سوی العماره و تهدید آن از شمال صورت گرفت (همان، ص ۷۱) با سمت رزمنده آر پی جی زن مشارکت نمود(شربتئی، سید محمد).

با پایان یافتن عملیات والفجر یک، وی به مشهد بازگشت و به تحصیل ادامه داد. اشتیاق رفتن به جبهه سبب گردید در زمستان ۱۳۶۲ ش دوباره داوطلبانه به مناطق عملیاتی جنوب اعزام شد و با مسؤولیت رزمنده بسیجی آر پی جی زن در لشکر ۵ نصر حاضر شد و در در عملیات خیبر (۳ - ۲۳ اسفند ۱۳۶۲) که در منطقه هورالهویزه و با هدف عبور از هور و تهدید بصره از شمال به اجرا درآمد (همان ص ۷۲) و عملیات عاشورا (۲۶ - ۳۰ مهر ۱۳۶۳) که در منطقه میمک و با هدف آزاد سازی ارتفاعات فصیل و گرکنی در شمال میمک صورت پذیرفت (همان، ص ۶۰) و عملیات بدر (۲۰ - ۲۶ اسفند ۱۳۶۳) که در منطقه هورالهویزه و با هدف قطع جاد بصره - العماره و تهدید بصره از شمال به اجرا گذاشته شد(همان، ص ۷۳)، مشارکت جُست.

پس از اتمام عملیات و تثبیت خطوط دفاعی به مشهد بازگشت و برای ادامه تحصیل علوم دینی، در آزمون ورودی دانشگاه علوم اسلامی رضوی شرکت کرد و پذیرفته شد و در مدت نزدیک به دو سال پایه ی ۹ را به اتمام رساند(شربتئی، سید محمد، سید غلام رضا؛ دانشگاه علوم رضوی؛ موسوی ص ۱۰۹). سید مجتبی شربتئی به دلیل حضور در عملیات های متعدد از تجربه های خوبی برخوردار بود لذا بنا به وظیفه ای که احساس می کرد بار دیگر در تابستان ۱۳۶۴ داوطلبانه به منطقه غرب اعزام شد و در گردان امام سجاد (ع) تیپ ویژه شهدا به خدمت مشغول شد و در عملیات قادر (۲۴ تیر - ۱۸ شهریور ۱۳۶۴) که در منطقه اربیل - سیدکان عراق و با هدف تصرف ارتفاعات منطقه سیدکان به اجرا درآمد (اطلس جنگ ایران و عراق، ص ۸۷) شرکت کرد. (سپاه پاسداران ...، کارت شناسایی) و پس از پایان به مشهد مراجعت نمود و به ادامه تحصیل پرداخت و بار دیگر در اوایل زمستان ۱۳۶۴ عازم جبهه شد و در گردان امام سجاد(ع) با سمت رزمنده بسیجی در عملیات والفجر ۹ (۵ - ۱۲ اسفند ۱۳۶۴) که در منطقه سلیمانیه - چوارتا عراق و با هدف پیشروی در شرق سلیمانیه به منظور کاستن از

فشار دشمن در فاو صورت پذیرفت (همان، ص ۹۱) شرکت کرد^۱ و پس از پایان ماموریت در عملیات به شهرستان بازگشت و ادامه تحصیل داد و مجدداً در عملیات کربلای ۲ (۱۰ - ۱۱ شهریور ۱۳۶۵) که در منطقه اربیل و حاج عمران و با هدف تصرف مجدد ارتفاع ۲۴۳۵ گرده کوه به وقوع پیوست، شرکت نمود و با پایان عملیات به مشهد مراجعت نمود (همان، ص ۸۸؛ موسوس، ص ۱۲۸).

شوق و اشتیاق وی به دفاع از اسلام و کشور بار دیگر او را در زمستان ۱۳۶۵ به سوی جبهه کشاند و با سمت غواص خط شکن در عملیات کربلای ۴ (۳ - ۵ دی ۱۳۶۵) که در منطقه ابوالخصیب و با هدف تصرف ابوالخصیب و محاصره نیروهای مستقر در شبه جزیره فاو و تهدید بصره از جنوب انجام شد (همان، ص ۷۶؛ همان، ص ۱۳۲؛ مستأجر حقیقی، پایگاه فقیه سبزواری) و نیروی اطلاعات عملیات در لشکر ۵ نصر در عملیات کربلای ۱۰ (۲۵ فروردین - ۵ اردیبهشت ۱۳۶۶) که در منطقه سلیمانیه - ماووت عراق و با هدف پیشروی به سوی سلیمانیه از شمال شرق و اتصال جبهه خودی به منطقه تحت نفوذ اتحادیه میهنی (یاغمسر) به اجرا گذاشته شد، مشارکت داشت (همان، ص ۹۳).

سید مجتبی شربتی در شامگاه ۲ اردیبهشت ۱۳۶۶ هنگام شناسایی منطقه استقرار دشمن در ارتفاعات بانه بر اثر انفجار مین، پاهایش قطع و به دلیل خونریزی زیاد شهید شد. پیکرش در ۱۰ اردیبهشت همان سال در مشهد تشییع و در حرم مطهر امام رضا (ع) به خاک سپرده شد. بنا بر اظهارات برادرش، وی به مدت ۴۰ ماه در جبهه و مناطق عملیاتی حضور داشت (موسوی صص، ۱۱۱-۱۱۰؛ مستأجر حقیقی؛ سپاه پاسداران ...، پروانه حمل شهید؛ اداره پزشکی قانونی خراسان؛ سازمان بهشت رضا(ع)).

سید مجتبی شربتی متانت در رفتار و گفتار متانت و وقار داشت. بیشتر گوش می داد و کمتر حرف می زد. با شکیبایی و ژرف نگری به سخنان اساتید در دروس حوزه توجه می کرد. همواره از آموختن لذت می برد و آموخته هایش را به دیگران آموزش می داد. احادیث بسیاری حفظ کرده بود و در سخنرانی هایش از آن ها استفاده می برد. به خانواده و دوستانش برای حفظ دست آوردهای انقلاب اسلامی سفارش می کرد و می گفت: " این انقلاب امانتی است که با خون شهدا آبیاری شده و هم اکنون به دست ما سپرده شده است. اگر آن را حفظ کردیم وظیفه دینی خود را انجام داده اید و چنان چه کوتاهی کنیم، مدیون خون شهدا خواهیم بود" (امامی؛ شربتی، سید محمد و سید غلام رضا؛ سروری؛ موسوی ص ۱۰۹؛ سپاه پاسداران ...، مروری بر زندگی نامه شهید؛ اداره بنیاد شهید ... مشهد (واحد فرهنگی)، زندگی نامه شهید).

در فراگیری دروس حوزه از هوش و استعدادی فوق العاده برخوردار بود. نزد اساتید و دوستانش از محبوبیت برخوردار بود. با این که از تجربه و اندوخته های رزمی و نظامی بالایی برخوردار بود ولی از پذیرش فرماندهی و مسؤولیت طفره می رفت همواره دوست داشت رزمنده ای بسیجی ساده باشد. برای برگزاری نماز جماعت، مراسم دعا و سوگواری امامان معصوم (ع) در مناطق عملیاتی بسیار کوشا بود. در هر فرصتی رزمندگان را دور هم جمع می کرد و جلسه پاسخ گویی به پرسش های

^۱ پس از پایان عملیات والفجر ۹ و تثبیت خطوط دفاعی به مشهد بازگشت و به تحصیل خودش ادامه داد و بار دیگر در تابستان ۱۳۶۵ عازم لشکر ویژه شهدا گردید و در واحد قبلی خودش با سمت رزمنده بسیجی در عملیات کربلای ۲ ادامه داد

مذهبی برگزار می کرد. ارتباط نزدیکی با بسیجی، برقرار می کرد و برای ارتقای روحیه و سطح آگاهی مذهبی آنان تلاش می کرد (سپاه پاسداران ...، مروری بر زندگی نامه، تیپ ۸۳ امام صادق (ع)، برگ اطلاعات اولیه شهدای روحانی).

در بخشی از وصیت نامه شهید خطاب به مردم آمده است: ... " تو ای برادر و خواهر مسلمان؛ چشم بصیرت بگشا و به این جهان پهناور بنگر، چه می بینی؟ دریایی خروشان و متلاطم، دریایی گسترده و بی انتها و قایقی بی سکان و سرگردان در میان آن! آری دنیا همین است، پس به دنیا و تجملات و زر و زیورهای آن خیره مشو و دلبنده مباش تا این که تو را فریب دهد و نفس اماره را بر تو غالب گرداند. خودت را جز به رضای خدا مفروش، چون تو بزرگتر از آنی که فکر می کنی... (بش). در بخش دیگری از وصیتش مادر و خواهرانش را مخاطب قرار داده و نوشته است:

«... مادر و خواهران گرامیم؛ از حضرت زینب (س) درس مقاومت و شکیبایی بگیرید و برای رضای خدا صبر و تجمل داشته باشید. شما ای برادران عزیز و ارجمندم؛ در سوگ من ناراحت و محزون نباشید و در حقانیت این انقلاب شک و تردیدی به خود راه ندهید. پیرو انقلاب و امام عزیر که احیاگر اسلام و پیامبر بعد از گذشت ۱۴ قرن است، باشید. پیام رسان شهدا و ادامه دهنده راهشان باشید که رستگار خواهید شد. " ... (بش).

برادرش سید محمد شربتی در عملیات رمضان بر اثر برخورد ترکش به دست و پا مجروح گردید و به مقام جانبازی نایل آمد (مستأجر حقیقی، پایگاه فقیه سبزواری)

کتاب «عاشق شدن آسان نیست» از مجموعه کتاب های مجاوران خورشید به نویسندگی طیبه مزینانی، روایتی داستانی از خاطرات و زندگی نامه شهید سید مجتبی شربتی است که توسط انتشارات به نشر (آستان قدس رضوی) مشهد در سال ۱۴۰۱ چاپ و منتشر شده است. (معرفی کتاب، خبرگزاری دفاع پرس)

مآخذ

اداره پزشکی قانونی استان خراسان، پروانه دفن، ۱۰ اردیبهشت ۱۳۶۶، شماره ۳۹۷، موجود در مرکز اسناد و انتشارات اداره کل بنیاد شهید و امور ایثارگران خراسان رضوی؛ اداره ثبت احوال مشهد، تصویر شناسنامه شهید، موجود در همان مرکز؛ اداره کل بنیاد شهید و امور ایثارگران خراسان رضوی، فرم استخراج اطلاعات فردی شهید، موجود در همان مرکز؛ اداره بنیاد شهید ... مشهد (واحد فرهنگی)، زندگی نامه شهید، ۵ تیر ۱۳۶۶، موجود در همان مرکز؛ اطلس جنگ ایران و عراق، فشرده نبردهای زمینی: ۳۱ شهریور ۱۳۵۹ - ۲۹ مرداد ۱۳۶۷، به کوشش مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس (مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ) سپاه پاسداران ...، تهران: ۱۳۹۹؛ دانشگاه علوم اسلامی رضوی، گواهی تحصیلی شهید، موجود در مرکز اسناد و انتشارات اداره کل بنیاد شهید و امور ایثارگران خراسان رضوی؛ سازمان بهشت رضا، جواز دفن، ۱۰ اردیبهشت ۱۳۶۶، شماره ۱۳۶۸، موجود در همان مرکز؛ ستاد معراج الشهداء، پروانه حمل شهید، ۶ اردیبهشت ۱۳۶۶، بش، موجود در همان مرکز؛ همان، گواهی شهادت، ۱۵ اردیبهشت ۱۳۶۶، شماره ۳۳۳۴، موجود در همان مرکز؛ همان، کارت شناسایی، موجود در همان مرکز؛ سپاه پاسداران ...، برگ خلاصه اطلاعات شهید، موجود در همان مرکز؛ سپاه پاسداران ...، تیپ ۸۳

امام صادق (ع)، برگ اطلاعات اولیه شهدا روحانی، موجود در همان مرکز؛ سروری، معصومه، (مادر شهید)، مصاحبه، بی تا، بی نام، موجود در همان مرکز؛ شربتی، سید مجتبی، وصیت نامه شهید، موجود در همان مرکز؛ شربتی، سید محمد، (برادر شهید)، مصاحبه ، ۵ تیر ۱۳۶۶، بی نام، موجود در همان مرکز؛ صرافان، کمال، (هم رزم شهید)، مصاحبه ، ۲۵ مرداد ۱۳۷۷، بی نام، موجود در همان مرکز؛ مرکز مدیریت حوزه علمیه خراسان، اعلام پایه تحصیلی شهید، ۱۵ فروردین ۱۳۹۶، شماره ۵۱۷۳۶۹، موجود در همان مرکز؛ مستأجر حقیقی، پای سخن برادر شهید سید مجتبی شربتی، (بارگذاری: ۶ آبان ۱۳۹۵)، پایگاه فقیه سبزواری، faghihsabzevari.blogfa.com، (دسترسی: ۲۴ مرداد ۱۴۰۲)؛ موسوی، سید سعید، اسوه های فضیلت، فرهنگ نامه شهدای روحانی استان خراسان رضوی، جلد دوم، نشر ستاره ها، مشهد: ۱۳۸۹.

علی رضا خسروجردی